

Edukacja IPN

https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/oben/katowice/materialy-edukacyjne/publikacje-popularnonau/136232_idac-po-lch-sladach-Sciezka-edukacyjna-po-Miejscu-Pamieci-i-Przestrogi-Ravensbruc.html
27.04.2024, 11:28

„Idąc po Ich śladach...”. Ścieżka edukacyjna po Miejscu Pamięci i Przestrogi Ravensbrück

Publikacja „Idąc po Ich śladach...”. Ścieżka edukacyjna po Miejscu Pamięci i Przestrogi Ravensbrück powstała z myślą o uczniach i nauczycielach przygotowujących się do wzięcia udziału w ogólnopolskim konkursie recytatorskim „W kręgu poezji i prozy lagrowej więźniarek KL Ravensbrück” i stanowi kompendium wiedzy o tym kobiecym obozie koncentracyjnym - innym niż wszystkie.

Ogólnopolski konkurs recytatorski „W kręgu poezji i prozy lagrowej więźniarek KL Ravensbrück” jest organizowany od wielu lat. Jego pomysłodawczynią i inicjatorką była Maria Lorens, wieloletni dyrektor Szkoły Podstawowej nr 24 w Rudzie Śląskiej i córka Katarzyny Matei – byłej więźniarki FKL Ravensbrück. Główną nagrodą dla wszystkich finalistów i ich opiekunów jest wyjazd do Niemiec i wizyta w Miejscu Pamięci i Przestrogi Ravensbrück. Właśnie dla uczniów i nauczycieli oraz w odpowiedzi na potrzebę zgłębiania informacji o tym niezwykłym miejscu powstała publikacja edukacyjna „Idąc po Ich śladach...”. Ścieżka edukacyjna po Miejscu Pamięci i Przestrogi Ravensbrück. Zamysłem autorek, Marii Lorens i Eweliny Małachowskiej, ogólnopolskiego koordynatora konkursu, było stworzenie przewodnika po byłym obozie, zawierającego zarówno najważniejsze informacje dotyczące jego funkcjonowania, jak i historie Polek-więźniarek, stanowiących najwyższy odsetek wśród ogółu osadzonych.

Publikacja składa się z kilku elementów. Jednym z nich jest przejrzyste kalendarium: na tle chronologicznej historii całego obozu pokazana jest historia Polek, m.in. transporty specjalne z Polski, powstanie konspiracyjnej Drużyny Harcerskiej „Mury” czy rozpoczęcie eksperymentów medycznych na więźniarkach. W szczegółowo opisanej historii obozu zawarto m.in. informacje dotyczące jego organizacji, ubioru więźniarek, wyżywienia, pracy, operacji doświadczalnych na polskich dziewczętach czy śmiertelności. Autorki poświęciły cały rozdział konspiracji – wyjątkowej działalności Polek, która była fenomenem na tle innych obozów koncentracyjnych w czasie II wojny światowej. Czytelnicy dowiedzą się więc o wspomnianych już „Murach”, listach pisanych moczem, twórczości obozowych poetek czy malarek, tajnym nauczaniu i „szkole” obozowej.

Sednem publikacji jest jednak przewodnik po byłym obozie. Na tle mapy z planem obozu zaznaczono najważniejsze punkty warte odwiedzenia. Dzięki bogatym ilustracjom zarówno współczesnym jak i historycznym, można się przenieść w to wyjątkowe miejsce. Stań przed budynkiem komendantury, przejść przez bramę obozową, poczuć żwir pod nogami na Ulicy Lagrowej, iść pomiędzy nieistniejącymi już blokami i rewirem (szpitalem obozowym), zwiedzić zabudowania szwalni – miejsca pracy więźniarek, wejść do bunkra – obozowego więzienia i miejsca kaźni, stanąć przed todtengangiem – miejscem wielu straceń, przed piecami krematorium i pustym placem po komorze gazowej by na końcu zatrzymać się nad jeziorem Szwedt, na którego dnie spoczywają prochy tych, które obozu nie przeżyły. Przewodnik zaprowadzi nas też na cmentarz w pobliskim miasteczku Fürstenberg, gdzie niedawno odkryto urny z prochami rozstrzelanych Polek.

Publikacja kończy się kilkoma stronami zawierającymi biogramy Polek – więźniarek oraz ich oprawców

- komendantów, lekarzy, pielęgniarek, SS-manów i aufseherek – obozowym dozorczyń.

Publikacja Idąc po ich śladach.. (1)

Publikacja Idąc po ich śladach.. (5)

Publikacja Idąc po ich śladach.. (6)

Publikacja Idąc po ich śladach.. (9)

Publikacja Idąc po ich śladach.. (10)

Publikacja Idąc po ich śladach.. (13)

Publikacja Idąc po ich śladach... (16)

Publikacja Idąc po ich śladach... (18)

„Idąc po Ich śladach...”. Ścieżka edukacyjna po Miejscu Pamięci i Przestrogi Ravensbrück, Katowice 2020, s. 86

Wydawnictwo przygotowane przez Oddział Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Katowicach, ul. Józefowska 102, 40-145 Katowice, Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej w Katowicach

Tekst: Maria Lorens, Ewelina Małachowska

Recenzja: Marek Gadowicz

Fotografie i dokumenty ze zbiorów: Muzeum Martyrologii „Pod Zegarem” Oddział Muzeum Lubelskiego w Lublinie, Muzeum Miejsca Pamięci i Przestrogi Ravensbrück, Stowarzyszenia Rodzina Więźniarek Niemieckiego Obozu Koncentracyjnego w Ravensbrück, Biura Poszukiwań i Identyfikacji Instytutu Pamięci Narodowej, Aleksandry Drzewowskiej, Urszuli Gierasimiuk, Marii Lorens, Michała Neumanna, Eweliny Małachowskiej, Sandry Powały, Leszka Rysaka, Pawła Woźniaka.

Skład i druk: Adatto

Nakład: 1 tys. egzemplarzy

ISBN: 978-83-8098-866-8

Broszury będą dostępne dla nauczycieli i uczniów zainteresowanych tematyką FKL Ravensbrück

Kontakt: Ewelina Małachowska, 32 207 07 14, ewelina.malachowska@ipn.gov.pl

Pliki do pobrania

[Idąc po Ich śladach - wersja cyfrowa \(pdf, 3.11 MB\) 27.04.2021 07:41](#)

*Maria Lorens
Ewelina Małachowska*

IDĄC PO ICH ŚLADACH

...

ŚCIEŻKA EDUKACYJNA
PO MIEJSCU
PAMIĘCI I PRZESTROGI
RAVENSBRÜCK

SPIS TREŚCI

KALENDARIUM	6
HISTORIA OBOZU	9
ORGANIZACJA	10
WIĘŹNIARKI	12
UBIÓR	12
WYŻYWIENIE	13
PRACA	14
OPERACJE DOŚWIADCZALNE	18
ŚMIERTELNOŚĆ	23
EWAKUACJA	24
KONSPIRACJA	28
WSPÓLNOTA OBOZOWA POLEK	28
KONSPIRACYJNA DRUŻYNA HARCERSKA „MURY”	29
PRZEKAZYWANIE INFORMACJI ŚWIATU	31
TWÓRCZOŚĆ OBOZOWA	33
WIARA I MODLITWA	36
TAJNE NAUCZANIE	39
ŚCIEŻKA EDUKACYJNA	42
1. DOMY DLA ZAŁOGI OBOZU, DOM KOMENDANTA, KOMENDATURA	42
2. BRAMA OBOZOWA, MURY	43
3. KUCHNIA, ULICA LAGROWA, PLAC APELOWY	44
4. REWIR	46
5. BLOKI	48
6. BLOK KARNY – STRAFBLOCK	50
7. SZWALNIE I ZAKŁADY PRACY	51
8. NAMIOT	54
9. ZWIERZYNIEC	56
10. BUNKIER	57
11. TOTENGANG (EGZEKUCJE)	59
12. KREMATORIUM I KOMORA GAZOWA	61
13. JEZIORO SCHWEDT I POMNIK „NIOSĄCA” WILLA LAMMERTA	64
14. JUGENDLAGER	65
15. CMENTARZ W FÜRSTENBERGU / KREMATORIUM	67
WYBRANE POSTACI	70
KOMENDANCI OBOZU	80
PERSONEL MEDYCZNY	81
NADZÓR SS	83
BIBLIOGRAFIA	84
NOTATKI	85

Opcje strony